

4 évi tanulmány után „Maestro Primario“ címmel került ki és ezzel jogot nyert az elemi iskolában való tanításra. Ma a szemináriumba való fölvételhez középiskolai érettségi bizonyítvány kell. A szeminárium 3 évig tart és csak pedagógiával, filozófiával és társadalomtudománnyal foglalkoznak. A szeminárium befejezése után következik egy gyakorló év.

*

A bolgár közoktatásügyi miniszter körlevelet intézett az összes tanítókhoz, amelyben figyelmeztet az iskola fontos nemzeti feladataira. A rendelet szerint a tudásnál fontosabb az aktív személyiség kiképzése és ez legyen az iskolai nevelés új ideálja. A bolgár iskolának legfontosabb feladata ma, a nemzeti szellem fejlesztése. A tanítás az élményre és ne az értelemre építsen. A rendeletet Bulgária kiváló pedagógusa, *Spiro Kasandgiev* sugalmazta, aki ezidőszertől közoktatási államtitkár.

*

Szlovénországi 571.988 magyar lakosának összesen 735 elemi iskolája van. 8588 magyar gyermek jár más nyelvű iskolába. Magyar tannyelvű polgári iskola van 14. Ruszinszkóban egyáltalában nincs polgári iskola. Önálló magyar középiskola van 5 (Pozsony, Komárom, Ipolyság, Rimaszombat és Kassa), azonkívül van 2 párhuzamos magyar gimnázium (Ersekújvár, és Losonc). Pozsonyban van magyar nyelvű állami tanítóképző és orsolyarendű tanítónőképző. Magyar középiskolákba jár 3464, idegen nyelvű iskolákba 877 tanuló, akik magyarnak vallották magukat. A Kárpátaljában 109.472 magyar lakosnak van 110 elemi iskolája és egyetlen magyar gimnáziuma (Beregszászon). Itt a magyar tanulók fele jár idegen tannyelvű középiskolákba. A kassai cseh-szlovák reál-gimnázium tanulóinak 10 százaléka volt magyar, pedig Kassán van magyar tannyelvű középiskola is. Szomorú, hogy ezek túlnyomóan a magyar intelligencia gyermekei. Magyar nyelvű szak- és továbbképző iskolák: 1 mezőgazdasági, 1 gazdasági, 2 kereskedelmi akadémia, 3 felső kereskedelmi iskola, 1 gépipari szakiskola, 1 női háztartási iskola, 21 gazdasági népiskola, 6 továbbképző kereskedelmi iskola és 45 továbbképző ipariskola. Cseh-szlovák egyetemeken és főiskolákon 1157 hallgató vallotta magát magyarnak. Ebből 249 a magyar egyetemekről kiszorult zsidó.

Szenes Adolf.

LAPSZEMLE

Pedagógiai Szeminárium 1. évi februári számában *Mosdóssy Imre: Emlékeink szerepe a nevelésben* című tanulmányában rámutat arra, hogy a szülők legtöbbje minden pedagógiai felkészültség nélkül irányítja gyermekei otthoni nevelését. Ebben a munkájukban a szülőket az Istentől beléjük oltott ősi nevelői ösztön, másfelől pedig azok az emlékezőkészségek és hagyományok segítik, melyeket a szülői házban maguk is átvettek. Ezeket a nevelői szempontból le nem kicsinyelhető értékeket csak ritkán egészítik ki az iskolától, lelkész-től, tanítótól, orvostól hallott esetleges jó tanácsok. Kétségtelen, hogy a szü-

lőknek Istentől átvett ösztönös példadásai, a konkrét tapasztalatok és visszaemlékezések sokszor minden tudatosság nélkül is igen eredményes nevelőhatásokat létesíthetnek. Jó lenne azért az emlékeket képviselő gyakorlati nevelési elveket rendszerbe foglalni, másfelől azonban a nevelői kötelességek tudatosítására a gyakorlati nevelési elveket rendszerbe foglaló népszerű könyveket sok ezer példányban a köznek rendelkezésére bocsájtani.

Fröhlich Erzsébet dr.: A reformírás bírálata közegészségtani szempontból című tanulmányában megállapítja, hogy az új rendszerű reform-álló (Luttorféle) írást sok egyéb előnye mellett az iskolai higiéné szempontjából is örömmel üdvözölhetjük, mert a régi dült írásnál gyakran jelentkező gerincelferdülés és rövidlátás az új írásmódnál inkább elkerülhető.

Gárdonyi Albert dr.: Budapest városrészeinek története című, helytartó- és szülőföldismeret szempontjából igen értékes tanulmányának most már 3. részében a *Teréz- és Erzsébetváros* történetét ismerteti.

A folyóirat további részében *Mintatanítások* vannak, ezek közül: *Az Amerikába kivándorolt magyarok sorsa és Magyarország helyzete Európában* címűek Nagy Imre, illetőleg Szeghalmi Elemér dr. tollából, globális témákat tárgyalnak. A folyóiratot igen gazdag és értékes könyv- és lapszemle egészíti ki. Különös érdeklődésre tarthat továbbá számot: *A fővárosi pedagógiai szeminárium fizikai laboratóriumának ismertetése* dr. Császár Elemér tollából. Végül dr. Farkas László: *A felsőkereskedelmi iskolák 1934/35. évi értesítőinek szemlét adja.*

A folyóirat f. évi márciusi számában dr. Felkay Ferenc Budapest székesfőváros tanügyi tanácsnoka: *Budapest közigazgatási képe különös tekintettel a közoktatásügyre* című nagyobb tanulmányában összefogó értékes képet nyújt Budapest székesfőváros jelenlegi iskoláiról és tanügyi közigazgatási szervezetéről.

Geszti Lajos: Film az iskolában című cikkében azt az örömdetes hírt jelenti be, hogy a közeljövőben minden középfokú iskolában megindul a tervszerű programmal dolgozó közvetlen filmoktatás.

Gárdonyi Albert dr.: Budapest városrészeinek története című tanulmányának 4. részében a *Lipótváros* történetét ismerteti.

A lap további részében *Mintatanításokat* közöl, majd gazdag irodalmi és folyóirat szemléje nyújt igen sok értékes adatot és pedagógiai gondolatot. Dr. Stolmár László: *A fővárosi pedagógiai szeminárium biológiai laboratóriumáról* nyújt tövid tájékoztatót. Végül Nyireő Éva: *A csehszlovákiai magyar tankönyveket* ismerteti.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny folyó évi februári számának első két cikkét *Esztergomi Ferenc* és dr. *Maday Gyula* tollából *Szajó Sándor* emlékének szenteli abból az alkalomból, hogy az egyesületi díszülésen a költői lelkű középiskolai tanárnak, az Egyesület volt tiszteletbeli elnökének arcképét kegyeletes ünnepség keretében leleplezte.

Dr. *Tamedly Mihály: Egyéni és osztályszelekcio Németországban* címen azokat a szelektív eljárásokat ismerteti, melyeket a középiskolát végzett tanulóknak az egyetemekre való felvételénél alkalmaznak. (Németországban 40.000 érettségizett közül csak 15.000 vehető fel az egyetemekre, illetőleg főiskolákra.)